

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-XI

MARO11: vadmaya Pravahache Adhyayan : Madhyayugin (Nivdak Drushtantpath)
Day and Date: Tuesday, 16/05/2023 **Total Marks: 60**
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1. 'गुंडम राऊळ असा उल्लेख कोणाचा केला जातो.
 अ. नागदेवाचार्य ब. चक्रधर स्वामी क. गोविंदप्रभू ड. केसरीराज बास
2. केशिराज बास यांचे कोणत्या भाषेवर प्रभुत्व होते.
 अ. मराठी ब. पाली क. संस्कृत ड. हिंदी
3. कोणत्या काळातील समाजाचे प्रतिबिंब दृष्टांतपाठात पडलेले आहे.
 अ. बहामनी ब. मौर्य क. यादव ड. मुघल
4. सेवाळलिया खडकाच्या दृष्टांतामध्ये कोणत्या पुरुषाचे वर्णन केले आहे.
 अ. स्वार्थी ब. तामसी क. सद्गुणी ड. निस्वार्थी
5. विळा, कुन्हाड, फाळ अशा निगडित अवजारांचा निर्देश कशाशी येतो.
 अ. व्यापाराशी ब. शेतीशी क. शिक्षणाशी ड. यापैकी नाही
6. राजा रत्ने खरेदी करून व्यापाऱ्यांना प्रसादद्रव्य देतो हा प्रसंग कोणत्या दृष्टांतात येतो?
 अ. कुष्ठीयाचा दृष्टांत ब. समुद्राचा दृष्टांत क. सुरीयेचा दृष्टांत ड. हिरेखणीयेचा दृष्टांत
7. चक्रधर स्वामी यांनी कोणते सूत्र मांडले?
 अ. जीवोद्धरणाचे ब. समाजोद्धाराचे क. व्यक्ती उद्धाराचे ड. समूह उद्धाराचे
8. कोणते दृष्टांत हे अध्यात्म व ज्ञानमार्ग यांच्या विवेचनासाठी आलेले आहेत.
 अ. कृषीजीवनाचे ब. व्यावसायिकांचे क. सामाजिकतेचे ड. यापैकी नाही
9. दृष्ट वस्तूच्या सहाय्याने अदृष्ट ज्यात समजावून दिले आहे तो म्हणजे दृष्टांत; अशी व्याख्या कोणी केली?
 अ. विश्वनाथ बास ब. रवळोबास क. दामोदर पंडित ड. नरेंद्र
10. दृष्टांतपाठाची निर्मिती कोणत्या साली झाली आहे?
 अ. १२८० ब. १२९७ क. १३१० ड. ११८९
11. दृष्टांत सिंदेराणीयाचा हा दृष्टांत चक्रधर स्वामी यांनी कोणत्या ठिकाणी नागदेवाचार्य यांना निमित्त करून सांगितला.
 अ. डोमेग्राम ब. वरखेड क. वेरूळ ड. पैठण

- 12 मध्ययुगात कोणत्या भाषेचे वर्चस्व होते.
अ. मराठी ब. संस्कृत क. प्राकृत ड. अपभ्रंश
- 13 कोणती भाषा तेराव्या शतकातील जनसामान्यांची भाषा होती.
अ. प्राकृत ब. संस्कृत क. अपभ्रंश ड. मागधी
- 14 आपल्याला असणाऱ्या पूर्वसंचित ज्ञानावर समाधान मानणारी प्रवृत्ती कोणत्या दृष्टांतातून दिसून येते.
अ. रुभणेयाच्या ब. बंदकरीयाच्या क. तूपभाताचीया ड. हत्तीच्या
- 15 दृष्टांत म्हणजे काय?
अ. बोधगर्भ कथा ब. निरुपण क. तत्वविवेचन ड. विवेकवाद

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 दृष्टांतपाठातील सामाजिकता
- 2 यादवकालीन समाजाचे चित्रण
- 3 दृष्टांतपाठातील शेतीविषयक माहिती
- 4 दृष्टांतपाठातील अध्यात्मिक विवेचन

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 'दृष्टांत आणि दृष्टान्तिक' यांच्या शैलीतील फरक स्पष्ट करा?
- 2 'सिंदेराणेयाचा दृष्टांत' या दृष्टान्तातील कथानक स्पष्ट करा?
- 3 दृष्टांतपाठातील व्यक्तिचित्रणात्मकता स्पष्ट करा?
- 4 दृष्टांतपाठातील व्याकरणविशेष स्पष्ट करा?

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक).

१५

- 1 'दृष्टांतपाठ' या ग्रंथाची सविस्तर ओळख करून द्या?
- 2 दृष्टांतपाठातील अभिव्यक्ती विशेषांगाच्या दृष्टीकोनातून व्यक्तिचित्रणे तुमच्या शब्दात मांडा?

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023

Marathi (Optional) Paper-XI

MARO11: vadmay Pravahache Adhyayan : Madhyayugin (Nivdak Drushtantpath)

Day and Date: Tuesday, 16/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 . 'गुंडम राऊळ असा उल्लेख कोणाचा केला जातो.

अ. नागदेवाचार्य ब. चक्रधर स्वामी क. गोविंदप्रभू ड. केसीराज बास

Option 3

2 केशिराज बास यांचे कोणत्या भाषेवर प्रभुत्व होते.

अ. मराठी ब. पाली क. संस्कृत ड. हिंदी

Option 3

3 कोणत्या काळातील समाजाचे प्रतिबिंब दृष्टांतपाठात पडलेले आहे.

अ. बहामनी ब. मौर्य क. यादव ड. मुघल

Option 3

4 सेवाळलिया खडकाच्या दृष्टांतामध्ये कोणत्या पुरुषाचे वर्णन केले आहे.

अ. स्वार्थी ब. तामसी क. सद्गुणी ड. निस्वार्थी

- Option 2
- 5 विळा, कुन्हाड, फाळ अशा निगडित अवजारांचा निर्देश कशाशी येतो.
अ. व्यापाराशी ब. शेतीशी क. शिक्षणाशी ड. यापैकी नाही
- Option 2
- 6 राजा रत्ने खरेदी करून व्यापाऱ्यांना प्रसादद्रव्य देतो हा प्रसंग कोणत्या दृष्टांतात येतो?
अ. कुष्टीयाचा दृष्टांत ब. समुद्राचा दृष्टांत क. सुरीयेचा दृष्टांत ड. हिरेखणीयेचा दृष्टांत
- Option 2
- 7 चक्रधर स्वामी यांनी कोणते सूत्र मांडले?
अ. जीवोद्धरणाचे ब. समाजोद्धाराचे क. व्यक्ती उद्धाराचे ड. समूह उद्धाराचे
- Option 1
- 8 कोणते दृष्टांत हे अध्यात्म व ज्ञानमार्ग यांच्या विवेचनासाठी आलेले आहेत.
अ. कृषीजीवनाचे ब. व्यावसायिकांचे क. सामाजिकतेचे ड. यापैकी नाही
- Option 2
- 9 दृष्ट वस्तूच्या सहाय्याने अदृष्ट ज्यात समजावून दिले आहे तो म्हणजे दृष्टांत; अशी व्याख्या कोणी केली?
अ. विश्वनाथ बास ब. रवळोबास क. दामोदर पंडित ड. नरेंद्र
- Option 1
- 10 दृष्टांतपाठाची निर्मिती कोणत्या साली झाली आहे?
अ. १२८० ब. १२९७ क. १३१० ड. ११८९
- Option 1
- 11 दृष्टांत सिंदेराणीयाचा हा दृष्टांत चक्रधर स्वामी यांनी कोणत्या ठिकाणी नागदेवाचार्य यांना निमित्त करून सांगितला.
अ. डोमेग्राम ब. वरखेड क. वेरूळ ड. पैठण
- Option 4
- 12 मध्ययुगात कोणत्या भाषेचे वर्चस्व होते.
अ. मराठी ब. संस्कृत क. प्राकृत ड. अपभ्रंश
- Option 2
- 13 कोणती भाषा तेराव्या शतकातील जनसामान्यांची भाषा होती.
अ. प्राकृत ब. संस्कृत क. अपभ्रंश ड. मागधी
- Option 1
- 14 आपल्याला असणाऱ्या पूर्वसंचित ज्ञानावर समाधान मानणारी प्रवृत्ती कोणत्या दृष्टांतातून दिसून येते.
अ. रुभणेयाच्या ब. बंदकरीयाच्या क. तूपभाताचीया ड. हत्तीच्या
- Option 3
- 15 दृष्टांत म्हणजे काय?
अ. बोधगर्भ कथा ब. निरुपण क. तत्वविवेचन ड. विवेकवाद

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 दृष्टांतपाठातील सामाजिकता

Ans:

2 यादवकालीन समाजाचे चित्रण

Ans:

3 दृष्टांतपाठातील शेतीविषयक माहिती

Ans:

4 दृष्टांतपाठातील अध्यात्मिक विवेचन

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 'दृष्टांत आणि दृष्टान्तिक' यांच्या शैलीतील फरक स्पष्ट करा?

Ans:

2 'सिंदेराणेयाचा दृष्टांत' या दृष्टान्तातील कथानक स्पष्ट करा?

Ans:

3 दृष्टांतपाठातील व्यक्तिचित्रणात्मकता स्पष्ट करा?

Ans:

4 दृष्टांतपाठातील व्याकरणविशेष स्पष्ट करा?

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 'दृष्टांतपाठ' या ग्रंथाची सविस्तर ओळख करून द्या?

Ans:

2 दृष्टांतपाठातील अभिव्यक्ती विशेषांगाच्या दृष्टीकोनातून व्यक्तिचित्रणे तुमच्या शब्दात मांडा?

Ans:
